

ความคิดเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน
THE INMATES' OPINIONS IN NONTHABURI PROVINCIAL PRISON
ON THE FIVE BASIC NEEDS

เพลินพิศ อันแก้ว¹ และ ภริดา ชัยรัตน์²

Ploenpid Onkaew and Pirada Chairatana

Article History

Received: 07/26/2022

Revised: 02/01/2023

Accepted: 02/01/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี จำนวน 320 คน ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีจำนวนครั้งที่ต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ประเภทความผิด และระยะเวลาต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็น ผู้ต้องขัง สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน เรือนจำจังหวัดนนทบุรี

¹ นิสิตปริญญาโท ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Master's Degree, Department of Political Science and Public Administration

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, E-mail: jirakarn.kanun@gmail.com *Corresponding author

² อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lecture, Degree, Department of Political Science and Public Administration,

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the level of inmates' opinions in Nonthaburi Provincial Prison on the five basic needs and 2) compare the level of inmates' opinions in Nonthaburi Provincial Prison on the five basic needs classified by personal factors. The sample group consisted of 320 inmates in Nonthaburi Provincial Prison. The data were collected by questionnaires and analyzed by statistical software, including percentage, mean, standard deviation, and One-Way ANOVA. The level of statistical significance was set at .05.

The result of this research indicated that the inmates in Nonthaburi Provincial Prison had opinions on the five basic needs at a moderate level. The hypothesis testing revealed that the difference in the amount of punishment time of Nonthaburi Provincial Prison inmates had a difference in the inmates' opinions on the five basic needs with a statistic significance at a .05 level. Meanwhile, according to the judgment, the inmates who had personal factors of age, education, occupation before punishment, type of offense, and time of imprisonment had no difference in the inmates' opinions in Nonthaburi Provincial Prison on the five basic needs.

Keywords: Opinions, Inmates, Five basic needs, Nonthaburi Provincial Prison

บทนำ

การจำคุกนั้นถือเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของมนุษย์ ต้องกระทำในลักษณะที่ไม่เกิน ความจำเป็น ทั้งนี้ปรากฏในข้อกำหนดระหว่างประเทศ เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองหลักพื้นฐานต่อการปฏิบัติกับผู้ต้องขัง หลักการว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลที่ถูกจำคุกในทุกรูปแบบ ฯลฯ เรื่องต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เช่น สิทธิในการติดต่อกับครอบครัวสิทธิของผู้เป็นมารดาและเด็กเป็นต้น ทั้งนี้ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง (The United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ที่เกิดขึ้นในปีค.ศ. 1955 และมีการปรับปรุงในปีค.ศ.2016 โดยเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “ข้อกำหนดแมนเดลา” เป็นการวางมาตรฐานขั้นต่ำ ซึ่งเป็นพื้นฐานในการบริหารจัดการเรือนจำที่ดี รวมทั้งเป็นการประกันว่าผู้ต้องขังจะได้รับสิทธิ ได้รับการเคารพ รวมถึงการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังอย่างมีมนุษยธรรมบนพื้นฐานของหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะล่วงละเมิดมิได้

สิทธิของผู้ต้องขัง (Prisoner's Rights) นั้น เป็นสิทธิมนุษยชนที่ผู้ต้องขังพึงได้รับ ในฐานะของสิทธิพลเมือง แม้ว่าผู้ต้องขังจะถูกมองว่าเป็นผู้กระทำความผิด สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น ทำให้เกิดความเสียหายทางด้านร่างกาย ทรัพย์สิน รวมถึงจิตใจ สังคมอาจมองว่าบุคคลนั้น ๆ มีความบกพร่องทางศีลธรรม การดำเนินชีวิตในเรือนจำของผู้ต้องขังจึงมีข้อจำกัดต่าง ๆ ต่อมาได้มีพัฒนาการทางด้านสิทธิของผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จะเห็นได้จากการที่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้รับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2509 และมีผลใช้บังคับเมื่อ 23 มีนาคม พ.ศ. 2519 มีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาคี นอกจากนี้ยังมีการรับรองสิทธิผู้ต้องขังไว้หลายประการ และต่อมาได้มีการออกกฎหมายในแต่ละประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการรับรองสิทธิของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะในประเทศไทย ได้ออกกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า ผู้ต้องขังเป็นบุคคลที่ถูกขังในเรือนจำ ทั้งนักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝาก เป็นผู้ที่ถูกจำกัดสิทธิ ถูกจำกัดพื้นที่ในการดำเนินชีวิตในสังคม และขาดอิสระในการดำเนินชีวิต แต่ก็เป็นเพียงการถูกจำกัดสิทธิ หรือ การถูกลดโทษเพียงช่วงเวลาหนึ่ง แต่เมื่อพ้นโทษ ผู้ต้องขังสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นปกติในสังคม และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ต้องขัง ยังคงดำรงอยู่ เช่นเดียวกับบุคคลอื่นทั่วไปในสังคมทุกประการ ผู้ต้องขังจึงควรได้รับความได้รับสิทธิมนุษยชนตามกฎหมาย และได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี แม้จะถูกจำกัดอิสรภาพในการดำเนินชีวิตบางประการก็ตาม เพื่อที่หลังจากพ้นโทษ ผู้ต้องขังสามารถเริ่มต้นชีวิตใหม่ ดำรงตนเป็นคนดี ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขในสังคม

สำหรับประเทศไทย ได้มีการพัฒนากฎหมายในงานราชทัณฑ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเฉพาะเรื่องการเอาใจใส่ปรับปรุงมาตรฐานความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์มีหน้าที่ในการบริหารงานราชทัณฑ์จึงได้กำหนดให้มีมาตรฐานการพัฒนา สิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานการใช้ชีวิตในเรือนจำสำหรับผู้ต้องขัง ในด้านที่นอน ด้านสุทกรรม ด้านโรงเลี้ยง อาหาร ด้านสถานพยาบาล ด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล เป็นตัวชี้วัดการรับรองการปฏิบัติราชการ ในระดับกรม และเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเรือนจำ ทั้งนี้กรมราชทัณฑ์ได้แจ้งให้เรือนจำ ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เช่นสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือสำนักงานเขต พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร เข้าตรวจประเมินมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังให้ เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ (กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์, 2563) เพื่อให้ผู้ต้องขังมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอยู่ในเรือนจำโดยปกติสุข กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้พัฒนาสิ่งจำเป็นห้าด้านแก่ผู้ต้องขัง ได้แก่ 1. ด้านที่นอน 2. ด้านสุทกรรม 3. ด้าน โรงเลี้ยงอาหาร 4. ด้านสถานพยาบาล 5. ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย

เรือนจำจังหวัดนนทบุรี มีอำนาจในการควบคุมผู้ต้องขังเด็ดขาด กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน 15 ปีรองรับผู้ต้องขังได้คิดจากพื้นที่ที่ใช้ในการหลับนอน 793 คน หรือ 1 ตารางเมตร ต่อ คน ปัจจุบันมีผู้ต้องขัง จำนวน 2,900 คน อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ปี 2564 จำนวน 84 คน ดูแลและควบคุมผู้ต้องขังมิให้ก่อเหตุร้าย หรือแหกหักเรือนจำหลบหนี โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของเรือนจำ โดยเคร่งครัด (เรือนจำจังหวัดนนทบุรี, 2564) เรือนจำจังหวัดนนทบุรี ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านที่นอน ด้านสุทกรรม ด้านโรงเลี้ยงอาหาร ด้านสถานพยาบาล ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย โดยใช้แนวทางตามคำอธิบายมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง เป็นกรอบดำเนินการพัฒนา ซึ่งที่ผ่านมาได้ดำเนินการไปกว่าร้อยละแปดสิบ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง (กรมราชทัณฑ์, 2563) ดังนั้นการได้รับความเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีจึงมีความสำคัญในการปรับปรุงประสิทธิภาพของมาตรการดังกล่าว

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ต้องขังต่อมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านของเรือนจำจังหวัดนนทบุรี” เพื่อนำผลการวิจัยไปจัดทำเสนอแนะเชิงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการบริหารงานของเรือนจำจังหวัดนนทบุรีอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการดูแลผู้ต้องขัง การจัดสภาพแวดล้อมและจัดเตรียมสิ่งจำเป็นแก่ผู้ต้องขังให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาวะทางกายและทางจิตที่สมบูรณ์ เมื่อพ้นโทษแล้วผู้ต้องขังสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุขในสังคมภายนอกเรือนจำต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแยกเป็นสมมติฐานย่อยได้แก่

สมมติฐานที่ 1.1 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.2 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.3 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.4 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีประเภทความผิดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.5 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีระยะเวลาต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.6 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีจำนวนครั้งที่ต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิผู้ต้องขัง การดำเนินงานตามมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านสำหรับผู้ต้องขัง ซึ่งกรมราชทัณฑ์ (2563) กล่าวว่าบทบัญญัติกฎหมายส่วนใหญ่ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ในด้าน 1. สิทธิการได้รับอาหาร เป็นสิทธิที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต 2. สิทธิการได้รับเครื่องนุ่งห่มหลับนอน 3. สิทธิได้รับการรักษาพยาบาล 4. การบริการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย 5. สิทธิในการนับถือศาสนาและปฏิบัติศาสนกิจ 6. สิทธิในการสื่อสาร และ 7. การบริการเกี่ยวกับสิ่งบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อพัฒนาสุขภาพกายและใจให้ดีขึ้น

ในการดำเนินงานตามมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านสำหรับผู้ต้องขัง ในเรือนจำเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 3 ว่าด้วยสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ในมาตรา 47 กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขของรัฐ

และเป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 37 ว่าด้วยการดูแลสุขอนามัยและการสุขภาพและการตรวจสุขภาพตามความจำเป็น ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการอนามัยและการสุขภาพของผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 หมวดที่ 1 ข้อความทั่วไป ข้อ 6 ให้เรือนจำทุกแห่งจัดให้มีสถานพยาบาล และจัดให้มีแพทย์ พยาบาล หรือเจ้าพนักงานเรือนจำที่ผ่านการอบรมด้านการพยาบาลของแต่ละเรือนจำ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษา ส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ต้องขังที่เจ็บป่วย รวมทั้งการประเมินผล การตรวจรักษา การดูแลสุขอนามัย และการดูแลสุขภาพในเรือนจำ และข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง หรือข้อกำหนดแมนเดลาซึ่งเป็นข้อกำหนดแห่งสหประชาชาติที่วางมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการเรือนจำที่ดี รวมทั้งวางมาตรฐานให้มีการเคารพสิทธิของผู้ต้องขัง มีหลักการพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่ 1) ผู้ต้องขังพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นมนุษย์ 2) ห้ามการทรมานหรือการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังด้วยความทารุณ 3) ให้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังโดยคำนึงถึงความต้องการขั้นพื้นฐานโดยไม่เลือกปฏิบัติ 4) วัตถุประสงค์ของเรือนจำ คือการคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยและลดการกระทำผิดซ้ำ และ 5) ผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการด้านต่าง ๆ ในเรือนจำและผู้เข้าเยี่ยม จะต้องได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาซึ่งในข้อกำหนดที่ 12 - 22, 35, 42 ได้กำหนดเกี่ยวกับอนามัยสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน

อาทิ สุขลักษณะที่พักอาศัย อาหาร น้ำดื่ม ห้องอาบน้ำ ห้องส้วม สำหรับผู้ต้องขัง ที่เรือนจำต้องจัดให้ได้อย่างเหมาะสม เพียงพอสำหรับผู้ต้องขัง โดยไม่เลือกปฏิบัติ

โดยเกณฑ์การประเมินการดำเนินงานตามมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านสำหรับผู้ต้องขัง ประกอบด้วย 1) มาตรฐานด้านที่นอน 2) มาตรฐานด้านสุขอนามัย 3) มาตรฐานด้านโรงเลี้ยงอาหาร 4) มาตรฐานด้านสถานพยาบาล และ 5) มาตรฐานด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

ดังนั้นกรมราชทัณฑ์ จึงมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง โดยกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนาสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขังในการจัดทำคำรับรองผลการปฏิบัติราชการและได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณแก่เรือนจำตามความเหมาะสม (กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์, 2563)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สืบค้นเอกสาร สืบค้น ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะวิจัยจากเอกสาร หนังสือ บทความวิชาการ ข่าวสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเข้าเก็บข้อมูลการวิจัยไปยังอธิบดีกรมราชทัณฑ์และผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนนทบุรี รวมถึงประสานเจ้าหน้าที่เรือนจำในการอำนวยความสะดวก
3. เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 320 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลหลังจากได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (IRB) ในวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ.2565 โดยดำเนินการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ.2565-20 พฤษภาคม พ.ศ.2565

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

5. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistic) เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระดับค่าเฉลี่ยใช้เพื่ออธิบายการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานผู้ต้องขัง 5 ด้าน

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) การทดสอบสมมติฐานและการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้สถิติ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีภายใต้การจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานผู้ต้องขัง 5 ด้านจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิจัยข้อมูลครั้งนี้กำหนดไว้ที่ระดับ .05

6. สรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาเป็น 3 ประเด็นดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล

1.1 อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมาคือ กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า หรือ เท่ากับ 30 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และกลุ่มที่มีอายุมากกว่า หรือ เท่ากับ 50 ปี พบน้อยที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

1.2 ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ ระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 33.1 และระดับปริญญาโท ไม่พบผู้จบการศึกษาในระดับนี้ คิดเป็นร้อยละ 0

1.3 อาชีพก่อนต้องโทษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างก่อนต้องโทษ จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขายก่อนต้องโทษ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และว่างงาน พบน้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

1.4 ประเภทความผิด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 รองลงมาคือ การกระทำความผิดต่อทรัพย์ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และความผิดฐานประมาท พบน้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

1.5 ระยะเวลาต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาเป็นระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 63.7 และ ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาดังแต่ 11 ปีขึ้นไป พบน้อยที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

1.6 จำนวนครั้งที่ต้องโทษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ต้องโทษเป็นครั้งแรกจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 45.6 และต้องโทษมากกว่า 3 ครั้ง พบน้อยที่สุด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9

2. ระดับความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน

2.1 ผู้ต้องขังเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในด้านที่นอนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีอุปกรณ์ช่วยให้แสงสว่าง เช่น หลอดไฟ สภาพใช้งานได้ และมีแสงสว่างเพียงพอ มองเห็นได้ชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา คือ เรือนนอนมีการตรวจสอบระบบสายไฟ และอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยที่เหมาะสม

อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พื้นที่นอนเพียงพอ (เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 1.60 ตารางเมตรต่อคน) อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

2.2 ผู้ต้องขังเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในด้านสุขกรรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการตรวจรับอาหารดิบตามแนวทางที่กรมราชทัณฑ์กำหนด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมา คือ ระหว่างรอจัดเลี้ยง ภาชนะบรรจุอาหารปรุงสำเร็จต้องวางสูงจากพื้นอย่างน้อย 60 ซม. อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านห้องน้ำ ห้องส้วมสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีน้ำใช้เพียงพอ และบริเวณห้องส้วมต้องมีอ่างล้างมือ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

2.3 ผู้ต้องขังเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในด้านโรงเลี้ยงอาหารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีโรงเลี้ยงอาหารหรือพื้นที่จัดเลี้ยงเป็นสัดส่วน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ โรงเลี้ยงอาหารมีการระบายอากาศที่ดี ระหว่างใช้งาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเลี้ยงอาหารมีอุปกรณ์ปิดอาหารปรุงสำเร็จที่เตรียมเลี้ยง เช่น ฝาชี ในกรณีที่มีการตักวางไว้และไม่ได้จัดเลี้ยงทันที อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$)

2.4 ผู้ต้องขังเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในด้านสถานพยาบาลอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สถานพยาบาลมีสภาพแวดล้อมสะอาด อากาศถ่ายเทสะดวกและมีแสงสว่างเพียงพอ และด้านสถานพยาบาลมีการจัดทำทะเบียนประวัติ (OPD Card) ของผู้ต้องขังป่วย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ สถานพยาบาลมีการจัดบริการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังป่วยตามความเหมาะสม และสถานพยาบาลมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่ผู้ต้องขัง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สถานพยาบาลมีการให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพแก่ผู้ต้องขัง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$)

2.5 ผู้ต้องขังเห็นด้วยกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 หากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การกำจัดขยะเปียกหรือเศษอาหารทุกวัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.52$) รองลงมา คือ สถานที่ตั้งส้วมห่างจากแหล่งน้ำดื่ม น้ำใช้ (บ่อน้ำดื่ม บ่อบาดาล) มากกว่า 30 เมตร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีที่สำหรับล้างมือ สภาทต มีน้ำและสบู่พร้อมใช้งานตลอดเวลา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อมูลการทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้ดังนี้

3.1 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.2 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีประเภทความผิดที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.5 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีระยะเวลาต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.6 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีจำนวนครั้งที่ต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรี เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรือนจำควรพัฒนาการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่นอน ด้านสุขกรรม ด้านโรงเลี้ยงอาหาร ด้านสถานพยาบาล และด้านการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลให้มีคุณภาพ และจัดสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตให้เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขัง สอดคล้องกับกัญญา อึ้งเจริญวงศ์ (2555) ได้กล่าวถึง การได้รับสวัสดิการของผู้ต้องขังมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังให้ดีขึ้นตามสมควร โดยที่ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ของผู้ต้องขังคือ การบริหารด้านสวัสดิการ การดำรงซึ่งสิทธิของผู้ต้องขังตามหลักสิทธิมนุษยชน หรือสิทธิตามสถานะ ย่อมเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ จากผลการศึกษาควรปรับปรุงและแก้ไขการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้าน ที่ยังเป็นจุดด้อย เพื่อส่งผลให้คุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังให้ดีขึ้น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลในด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพก่อนต้องโทษ ประเภทความผิด ระยะเวลาต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนครั้งที่ต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกัน ผู้วิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ช่วงอายุไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ในชีวิตประจำวันที่เหมือนกัน เนื่องจากผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีทุกช่วงอายุต่างได้รับการดูแลในด้านสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านที่เท่าเทียมกัน เว้นแต่หากเป็นผู้ป่วย หรือผู้ที่ต้องการการดูแลพิเศษ เช่น ผู้พิการ ที่ต้องมีการจัดสิ่งจำเป็นมากกว่าผู้ต้องขังคนอื่น ๆ สอดคล้องกับ กัญญา อึ้งเจริญวงศ์ (2555) เปรียบเทียบความแตกต่างของการได้รับสวัสดิการในด้านสวัสดิการพื้นฐาน สวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล สวัสดิการด้านการศึกษา สวัสดิการด้านอนามัยผู้ต้องขัง สวัสดิการด้านกีฬาและนันทนาการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางเพชรบุรี จำแนกตามอายุ ได้รับสวัสดิการทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะระดับการศึกษาไม่มีผลต่อความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ซึ่งการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานภายในเรือนจำเป็นสิทธิมนุษยชนที่ผู้ต้องขังทุกคนพึงมี ความคิดเห็นที่เกิดขึ้นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้รับ นอกจากนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังของการดำรงชีวิต สอดคล้องกับ จำเรียง ภาวิจิตร (2536) กล่าวถึงการแสดงความคิดเห็น ขึ้นอยู่กับ ภูมิหลังและประสบการณ์ที่ได้รับ รวมถึงการได้รับข่าวสารและข้อมูลที่เพียงพอ

2.3 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีอาชีพก่อนต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้การประกอบอาชีพก่อนต้องโทษของผู้ต้องขัง ไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานภายในเรือนจำ สอดคล้องกับ สุวภัทร พิรณฤทธิ์ และคณะ (2555) กล่าวถึง ปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ได้แก่ ตัวแปรอายุ อาชีพก่อนต้องโทษ รายได้ ประเภทความผิด

2.4 ผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีจำนวนครั้งที่ต้องโทษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ การดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่กระทำผิดและต้องโทษครั้งแรก กับผู้ต้องขังที่มีจำนวนการกระทำผิดซ้ำ และมีจำนวนที่ต้องโทษ 3 ครั้ง หรือ มากกว่า 3 ครั้ง จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างต่อการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสบการณ์การดำรงชีวิตในเรือนจำขณะที่ต้องโทษ ความคุ้นชินกับสถานที่และสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ผู้ต้องขังที่เข้ามาในเรือนจำใหม่ ๆ ต้องโทษเป็นครั้งแรก ต้องอาศัยการปรับตัว อาจเกิดความเครียด และปัญหาสุขภาพตามมา ขณะที่ผู้ต้องขังที่ต้องโทษหลายครั้ง อาจมีความคุ้นชินมากกว่า และสามารถปรับสภาพจิตใจให้ยอมรับกับอัตราโทษที่ศาลตัดสินลงโทษได้ (มนัสวี แผนสมบูรณ์ และคณะ, 2562)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงสภาพการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ตลอดจนทราบถึงความแตกต่างด้านความคิดเห็นในการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ต้องขัง เรือนจำจังหวัดนนทบุรี ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาของการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดนนทบุรีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่าง และนำมาสู่แนวทางในการปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ต้องขังในเรือนจำจังหวัดนนทบุรี สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนของผู้ต้องขังที่พึงได้รับ องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการนำไปกำหนดนโยบาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเพิ่มอุปกรณ์เครื่องนอน และจัดพื้นที่โรงนอนให้เหมาะสมกับจำนวนผู้ต้องขัง
2. ควรจัดเตรียมอาหารที่มีประโยชน์ ครบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เพียงพอแก่ผู้ต้องขัง
3. การจัดจำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้ต้องขังในเรือนจำ ควรมีการตรวจสอบคุณภาพของสินค้า และควบคุมราคาสินค้าไม่ให้สูงเกินไป โดยตรวจสอบมาตรฐานของสินค้า จำหน่ายสินค้าที่มีมาตรฐาน ออ. หรือ มอก. ระบุวันหมดอายุของสินค้าชัดเจน ไม่นำสินค้าที่หมดอายุมาจำหน่าย และตั้งราคาขายสินค้าเท่ากับราคาในท้องตลาด
4. ควรมีการปรับปรุงพื้นที่หลังคา ไม่ให้มุลนกตกลงมา ขณะรับประทานอาหาร
5. ควรปรับปรุงขั้นตอนและระยะเวลาในการเบิกจ่ายยา มีการคัดกรองอาการเจ็บป่วยของผู้ต้องขัง โดยในภาพรวมใช้เวลาตรวจรักษาและเบิกจ่ายยาไม่เกิน 2 ชั่วโมง และได้รับการเบิกจ่ายยาที่ตรงกับอาการเจ็บป่วย
6. ควรมีการกำจัดขยะมูลฝอย ไม่ปล่อยขยะคั่งนาน โดยมีการแยกขยะ และนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี ควรมีการกำจัดขยะเปียกทุกวัน และขยะแห้งควรกำจัด 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์
7. ควรมีการร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานภายในเรือนจำ เพื่ออำนวยความสะดวก และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ผู้ต้องขังเรือนจำนนทบุรี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้ต้องขังเรือนจำจังหวัดอื่น ๆ เกี่ยวกับการจัดสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสวัสดิการต่าง ๆ ของผู้ต้องขัง และพัฒนาแนวทางการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น
3. ควรมีการใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประเภทอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายและสามารถตรวจสอบสามเส้าได้ เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

- กรมราชทัณฑ์. (2563, 1 มกราคม). สิทธิผู้ต้องขัง. http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_table.php?date=2022-01-01&area=10&report.
- กองบริการทางการแพทย์ กรมราชทัณฑ์. (2563). คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐานสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ต้องขัง. นิเวศมตาการพิมพ์.
- กัญญา อึ้งเจริญวงศ์. (2555). คุณภาพชีวิตภายใต้การได้รับสวัสดิการของผู้ต้องขัง: กรณีศึกษาเรือนจำกลางเพชรบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา
- เกษมสันต์ ดวงกลาง และสุวิชา ปัทมจิตร. (2550). ความต้องการสวัสดิการของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม. [สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- จำเริญ ภาวิจิตร. (2536). สาธารณคดี เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4 (เล่ม 2). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยวัฒน์ รัตนวงศ์. (2558). รูปแบบการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมสร้างสรรค์เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาเรือนจำจังหวัดอุดรธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- นภาพร หะวานนท์. (2557). การปฏิรูปเรือนจำจากสถาบันการลงโทษสู่ชุมชนแห่งความหวัง. วารสารสังคมศาสตร์. 10(2), 1-32.
- มนัสวี แผนสมบุรณ์ และคณะ. (2562). แนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการต่อผู้ต้องขังสูงอายุ: กรณีศึกษาเรือนจำกลางคลองเปรมและทัณฑสถานหญิงกลางกรุงเทพมหานคร. เอกสารประกอบการประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 9 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 683-701.
- รัฐศาสตร์ อำมาตย์ไทย. (2561). การปฏิบัติงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ต้องขังในเรือนจำ: กรณีศึกษา เรือนจำกลางสมุทรปราการ. [ค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เรือนจำจังหวัดนนทบุรี. (2564, 25 สิงหาคม). ประวัติเรือนจำ. http://www.correct.go.th/popnont/?page_id=42.
- สุวภัทร พิรณฤทธิ และคณะ. (2555). คุณภาพชีวิตผู้ต้องขังสูงอายุ: กรณีศึกษาเรือนจำกลางและทัณฑสถานหญิงพิษณุโลก. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ Graduate Research Conference 2012 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 956-963.
- อาภากร งามปลอด. (2558). การปฏิบัติตามมาตรฐานด้านคุณภาพชีวิตผู้ต้องขัง เรือนจำกลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Oskamp, S. (1977). *Attitudes and Opinions*. Prentice - Hall.
- Thomas, J. Z. (1959). *Dictionary of Social Science*. Public Affair Press.